

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΑΤΣΙΩΝ Β' (ΚΑ)

Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' 111, 2224 Λατσία- Τηλ. 22481421 Fax: 22815325

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: dim-latsia2-ka-lef@schools.ac.cy

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <https://dim-latsia2-ka-lef.schools.ac.cy>

9 Σεπτεμβρίου 2025

Πολιτική για την πρόληψη και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού

Αγαπητοί γονείς,

Στο πλαίσιο της πολιτικής του σχολείου για πρόληψη και αντιμετώπιση των φαινομένων της παραβατικότητας και της βίας, το σχολείο έχει αναπτύξει τη δική του πολιτική για την πρόληψη και διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού, καλλιεργώντας την αρχή της μηδενικής ανοχής απέναντι στο φαινόμενο αυτό. Το πιο σημαντικό στοιχείο της μηδενικής ανοχής δεν είναι η χρήση τιμωρίας, αλλά η ανάπτυξη μίας σχολικής κουλτούρας ενάντια στη βία.

Η εκφοβιστική συμπεριφορά καθίσταται απειλή για τη συναισθηματική ευημερία, τη μάθηση και την εκπαίδευση και λειτουργεί ως εμπόδιο στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων, αλλά και ως μεταβλητή, η οποία επηρεάζει τη γενικότερη λειτουργία και την ποιότητα του περιβάλλοντος του σχολείου.

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού εκδηλώνεται ως επιθετική συμπεριφορά μεταξύ των μαθητών/μαθητριών (προς ένα άτομο ή ομάδα ατόμων) και διακρίνεται από τα πιο κάτω χαρακτηριστικά:

- Επαναλαμβανόμενος: αντικατοπτρίζει μία μορφή συμπεριφοράς, η οποία δεν είναι τυχαία ή μεμονωμένη.
- Εμπρόθετος/Εκούσιος: είναι δηλαδή το αποτέλεσμα μιας εσκεμμένης και όχι τυχαίας συμπεριφοράς.
- Επιθετικός: προκαλεί βλάβη / ζημιά στο άτομο-στόχο,
- Ύπαρξη ανισορροπίας δύναμης: προϋποθέτει πραγματική ή αντιλαμβανόμενη ανισορροπία δύναμης ανάμεσα στα δύο μέρη (σωματική, κοινωνική κ.ά.).

Μορφές εκδήλωσης σχολικού εκφοβισμού:

1. Σωματικός: χρήση σωματικής βίας από τον θύτη προς το θύμα. Η σωματική εκφοβιστική συμπεριφορά μπορεί να περιλαμβάνει χτυπήματα, κλωτσιές, γροθιές, φτύσιμο, τρικλοποδιές, σπρωξίματα κ.λπ.. Η σωματική βία περιλαμβάνει, επίσης, την κλοπή, αλλοίωση ή καταστροφή περιουσίας του θύματος από τον θύτη, με σκοπό να του/της προκαλέσει βλάβη (π.χ., κλοπή, κατάσχεση ή καταστροφή προσωπικών αντικειμένων, διαγραφή ή/και αλλοίωση προσωπικών ηλεκτρονικών πληροφοριών)

2. Λεκτικός: προφορική ή γραπτή επικοινωνία από το άτομο που εκφοβίζει προς το θύμα, η οποία προκαλεί βλάβη. Η λεκτική εκφοβιστική συμπεριφορά περιλαμβάνει: χλευασμούς, χρήση μειονεκτικών επιθέτων, βρισιές, απειλητικά ή προσβλητικά μηνύματα, λεκτικές απειλές κ.λπ.

3. Σχισιακός (Ψυχολογικός / Κοινωνικός): συμπεριφορά από τον θύτη προς το θύμα, η οποία αποσκοπεί να βλάψει τη φήμη και τις σχέσεις του θύματος με άλλα άτομα. Η εκφοβιστική συμπεριφορά μπορεί να περιλαμβάνει απομόνωση, αγνόηση ή παρεμπόδιση της αλληλεπίδρασης του θύτη με άλλα άτομα. Επιπρόσθετα, μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση ψευδών ή/και επιβλαβών φημών, υποτιμητικών σχόλιων, κουτσομπολιών κ.λπ.

4. Διαδικτυακός: χρήση του διαδικτύου, των κινητών τηλεφώνων και άλλων ψηφιακών τεχνολογιών, προκειμένου να εκφρασθεί μία εσκεμμένη, επαναλαμβανόμενη και επιθετική συμπεριφορά απέναντι στο θύμα. Η σχετική εκφοβιστική συμπεριφορά μπορεί να συμβαίνει ανώνυμα ή επώνυμα και συνήθως, έχει τη μορφή ενός εκφοβιστικού, ρατσιστικού ή προσβλητικού ηλεκτρονικού μηνύματος, φωτογραφίας ή βίντεο. Κάποιες φορές μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό ή στην περιθωριοποίηση ατόμου ή ατόμων.

Χαρακτηριστικά των θυμάτων:

- Ευαισθησία και ντροπαλότητα
- Εσωστρέφεια και μοναχικότητα
- Αυξημένο άγχος και ανασφάλεια
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση
- Φτωχές κοινωνικές δεξιότητες
- Αρνητική άποψη για τη βία
- Σωματικά αδύναμα άτομα (ιδίως αγόρια)
- Άτομα με κάποια ιδιαιτερότητα στο παρουσιαστικό τους (υπέρβαρα, λιποβαρή, παιδιά με χαμηλό ύψος κ.ά.).

Χαρακτηριστικά των θυτών:

- Σωματική δύναμη
- Επιθετικότητα, χρήση βίας
- Παρόρμηση, θυμός, χαμηλή ανοχή στο αίσθημα της ματαιώσης
- Ανασφάλεια, χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Επίδειξη σιγουριάς και αυτοπεποίθησης προς τους/τις άλλους/ες
- Ακαδημαϊκές δυσκολίες
- Υιοθέτηση αρνητικής στάσης απέναντι στους άλλους
- Δυσκολίες στην επίλυση διαφορών με άλλους/ες
- Απουσία ηθικών ενδοιασμών
- Έλλειψη ενσυναίσθησης

- «Δημοφιλή» άτομα που συνήθως κυριαρχούν και επιβάλλονται.

Οι θεατές ή παρευρισκόμενοι σε μια εκφοβιστική συμπεριφορά χωρίζονται στις ακόλουθες ομάδες:

- Παιδιά που υποστηρίζουν και διευκολύνουν τον θύτη (ακόλουθοι του θύτη)
- Παιδιά που ενισχύουν τον θύτη με γέλια, χειροκροτήματα και άλλες μορφές επιδοκimasίας (ενισχυτικοί θεατές)
- Παιδιά που δεν συμμετέχουν ή που δεν επηρεάζονται συναισθηματικά από αυτό που βλέπουν ή που απομακρύνονται από τη σκηνή προσποιούμενα ότι δεν είδαν τίποτα (αποσυνδεδεμένοι θεατές)
- Παιδιά που ενοχλούνται από το περιστατικό και θέλουν να υποστηρίξουν το θύμα, αλλά φοβούνται να το κάνουν ή δεν ξέρουν πώς να βοηθήσουν ή πιστεύουν ότι κάποιος άλλος θα βοηθήσει (εν δυνάμει υποστηρικτές του θύματος)
- Παιδιά που υπερασπίζονται το θύμα, αποδοκιμάζουν τον θύτη ή/και τρέχουν να φέρουν βοήθεια (υποστηρικτές του θύματος).

Τα παιδιά – θεατές/παρευρισκόμενοι συχνά:

- Φοβούνται τους θύτες
- Δεν γνωρίζουν πώς να αντιδράσουν
- Δεν έχουν καθοδήγηση από ενήλικες στο άμεσο περιβάλλον τους.

Στάδια Διαχείρισης Περιστατικών

A. Συνάντηση με το θύμα

Ένας/Μία εκπρόσωπος από την Ομάδα Διαχείρισης:

- καθησυχάζει το παιδί ότι έπραξε ορθά όταν ανέφερε τι έχει συμβεί, αφού είναι σημαντικό το παιδί να αισθανθεί υποστήριξη και ασφάλεια,
- επισημαίνει στο παιδί ότι δεν ευθύνεται σε κάτι και
- εξηγεί ότι δεν πρέπει να ανταποκριθεί στον σχολικό εκφοβισμό, καθώς αυτό θα μπορούσε να χειροτερέψει τα πράγματα.
- Συλλέγει πληροφορίες όσον αφορά στα γεγονότα, στους θύτες, στον χώρο, στον χρόνο που ξεκίνησαν τα γεγονότα και στη συχνότητα επανάληψης, ο στην ύπαρξη ή όχι θεατών, ο στην ερμηνεία του παιδιού αναφορικά με τα γεγονότα, ο στις ενέργειες του παιδιού για να προστατεύει τον εαυτό του, ο στις επιπτώσεις/συνέπειες.
- Ξεκαθαρίζει ότι το σχολείο θα επληφθεί του θέματος, υπενθυμίζοντας την πολιτική του σχολείου για μηδενική ανοχή.

- Ενημερώνει το παιδί για τους χειρισμούς που θα γίνουν προς αντιμετώπιση του περιστατικού και το διαβεβαιώνει ότι θα μιλήσει με τους γονείς/κηδεμόνες του, αλλά και με τον θύτη.
- Καθορίζει νέα συνάντηση με το θύμα σε μία εβδομάδα ή νωρίτερα ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού, ενώ το διαβεβαιώνει ότι παραμένει στη διάθεση του παιδιού, για ό,τι χρειαστεί.

Β. Συνάντηση με τον/τη θύτη Ένας/Μία εκπρόσωπος από την Ομάδα Διαχείρισης:

- αναφέρει ότι το σχολείο είναι ενήμερο για το/α περιστατικό/ά σχολικού εκφοβισμού,
- αντιμετωπίζει τον θύτη με αυστηρότητα, ώστε να αντιληφθεί τη σοβαρότητα της κατάστασης,
- δεν κατηγορεί και δεν κρίνει το παιδί, φέρεται με σεβασμό,
- δεν αναλώνει χρόνο αναζητώντας τον λόγο για τον οποίο συνέβη το περιστατικό,
- επιμένει στην πολιτική του σχολείου για μηδενική ανοχή του σχολικού εκφοβισμού,
 - βοηθά τον θύτη να προβληματιστεί για τη συμπεριφορά του/της (ανάπτυξη ενσυναίσθησης),
- βοηθά τον θύτη να σκεφτεί τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να βελτιωθεί η κατάσταση και να επανορθώσει, βοηθώντας έτσι και το θύμα,
- καθορίζει νέα συνάντηση μαζί του/της σε μια εβδομάδα ή νωρίτερα ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού, για να συζητηθεί η υλοποίηση του πιο πάνω σημείου, ενώ επισημαίνει ότι θα παρακολουθεί τις κινήσεις του/της και
 - αν ο θύτης δεν είναι ένας αλλά περισσότεροι, διεξάγονται ξεχωριστές διαδοχικές συναντήσεις, χωρίς να δοθεί η δυνατότητα επικοινωνίας και προ συνεννόησης μεταξύ τους.

Γ. Συνάντηση με θεατές Ένας/Μία εκπρόσωπος από την Ομάδα Διαχείρισης:

- αναφέρει ότι το σχολείο είναι ενήμερο για το/α περιστατικό/ά σχολικού εκφοβισμού,
- υπενθυμίζει την πολιτική του σχολείου για μηδενική ανοχή της βίας,
- ακούει τη δική τους εκδοχή (περιγραφή γεγονότος, τρόπο αντίδρασής τους ή μη και τους λόγους, αναλογισμό πιθανής ευθύνης),
 - βοηθά τον/την θεατή να προβληματιστεί για τη συμπεριφορά του/της (ανάπτυξη ενσυναίσθησης),
 - βοηθά τον/την θεατή να σκεφτεί τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να βοηθήσει το θύμα,

- Σε περίπτωση που οι θεατές δεν είναι ένας/μια αλλά περισσότεροι/ες, τότε γίνονται ξεχωριστές - διαδοχικές συναντήσεις χωρίς να δοθεί η δυνατότητα επικοινωνίας και προσυνεννόησης μεταξύ τους.

4. Επικοινωνία με τους γονείς/κηδεμόνες:

Η ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων των παιδιών που εμπλέκονται σε περιστατικά σχολικού εκφοβισμού σε ξεχωριστές συναντήσεις είναι απαραίτητη. Ο τρόπος επικοινωνίας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαχείριση των περιστατικών. Χάρη στην επικοινωνία με τους γονείς/κηδεμόνες, επιτυγχάνεται η αποτροπή ανάληψης πρωτοβουλίας από αυτούς να αναλάβουν με τον δικό τους τρόπο να επιλύσουν το πρόβλημα. Οι συζητήσεις με τους γονείς/κηδεμόνες αποσκοπούν στην εξεύρεση τρόπων υποστήριξης των εμπλεκόμενων παιδιών στο Σχολείο ή στο σπίτι και στη διασφάλιση της συνεργασίας Σχολείου-Οικογένειας. Κατά τη διαχείριση γίνονται ενέργειες που προστατεύουν τα προσωπικά δεδομένα κάθε παιδιού που εμπλέκεται.

A. Επικοινωνία με γονείς/κηδεμόνες του θύματος

Ένας/Μία εκπρόσωπος από την Ομάδα Διαχείρισης:

- επικοινωνεί το συντομότερο με τους γονείς/κηδεμόνες του θύματος και τους ενημερώνει για το περιστατικό και την εφαρμογή της πολιτικής του σχολείου στη διαχείριση του περιστατικού. Σε περιπτώσεις που έχει προκληθεί σωματική βλάβη, έντονη ψυχολογική αναστάτωση ή εμφανής καταστροφή περιουσίας είναι απαραίτητο η ενημέρωση να γίνει άμεσα
- καλεί τους γονείς/κηδεμόνες να προσέλθουν στο σχολείο, σε περίπτωση που κρίνει χρήσιμο να υπάρξει κατ' ιδίαν συνάντηση μαζί τους,
- ζητά τη συνεργασία τους και την παροχή στήριξης προς το παιδί,
- ενημερώνει τους γονείς/κηδεμόνες για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και γραμμές στήριξης στις οποίες μπορούν να αποταθούν,
- ενημερώνει τους γονείς/κηδεμόνες ότι το σχολείο θα επικοινωνήσει εκ νέου μαζί τους για την εξέλιξη της κατάστασης το συντομότερο.

B. Επικοινωνία με γονείς/κηδεμόνες του θύτη

Ένας/Μία εκπρόσωπος από την Ομάδα Διαχείρισης:

- επικοινωνεί το συντομότερο με τους γονείς/κηδεμόνες του θύτη και τους ενημερώνει για την περίπτωση στην οποία εμπλέκεται το παιδί τους. Σε περιπτώσεις που έχει προκληθεί σωματική βλάβη, έντονη ψυχολογική αναστάτωση ή εμφανής καταστροφή περιουσίας είναι απαραίτητο η ενημέρωση να γίνει άμεσα
- καλεί τους γονείς/κηδεμόνες να προσέλθουν στο Σχολείο, σε περίπτωση που κρίνει χρήσιμο να υπάρξει κατ' ιδίαν συνάντηση μαζί τους,

- δεν στοχοποιεί το παιδί τους και αντιλαμβάνεται την πιθανή δυσκολία τους να αποδεχθούν την κατάσταση,
- γνωστοποιεί την εφαρμογή της πολιτικής του σχολείου στη διαχείριση του περιστατικού,
- ζητά τη συνεργασία τους,
- τους ενημερώνει για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και Γραμμές Στήριξης στις οποίες μπορούν να αποταθούν,
- τους ενημερώνει για τις συνέπειες που μπορεί να υπάρξουν, αν συνεχιστεί η εκφοβιστική συμπεριφορά εκ μέρους του παιδιού τους. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας συνάντησης είναι δυνατόν να ζητηθεί η άποψη των γονιών/κηδεμόνων για το πώς θα μπορούσαν να βοηθήσουν το παιδί τους να επανορθώσει ή να αλλάξει τη συμπεριφορά του/της.

Γ. Επικοινωνία με γονείς/κηδεμόνες του/των θεατή/θεατών

Σε περίπτωση εμφάνισης σοβαρών περιστατικών σχολικού εκφοβισμού είναι σημαντικό να παρακολουθούνται στενά (για σύντομο διάστημα) οι αντιδράσεις παιδιών που λειτούργησαν ως θεατές. Εάν παρατηρηθούν έντονες αλλαγές στη συμπεριφορά τους ή έντονη συναισθηματική αναστάτωση που τους επηρεάζει αρνητικά τότε θα ήταν καλό να ενημερωθούν οι γονείς/κηδεμόνες τους ανάλογα. Εννοείται πως σε τέτοια περίπτωση, αποφεύγεται η διαρροή ευαίσθητων πληροφοριών που αφορούν άλλα εμπλεκόμενα άτομα.

Η ομάδα διαχείρισης:

- επικοινωνεί με τους γονείς/κηδεμόνες των θεατών και τους ενημερώνει για τον σχολικό εκφοβισμό και την εφαρμογή της πολιτικής του σχολείου στη διαχείριση του περιστατικού,
- συζητά μαζί τους το θέμα της εμπλοκής που είχε το παιδί τους στο συγκεκριμένο περιστατικό,
- ενημερώνει τους γονείς/κηδεμόνες για τις διαθέσιμες υπηρεσίες και γραμμές στήριξης στις οποίες μπορούν να αποταθούν. Πρώτιστο μέλημα της ομάδας διαχείρισης είναι η ασφάλεια του θύματος. Επομένως, επιβάλλεται όπως οι διαδικασίες υλοποιηθούν με προσοχή, ώστε να μην υπάρξει περαιτέρω στοχοποίηση του θύματος.

Περισσότερες πληροφορίες για την *Πολιτική για την πρόληψη και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού* έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου.

<https://enimerosi.moec.gov.cy/ypp11441>

Από τη Διεύθυνση